

Katowice, 4 kwietnia 2024 r.

Dr hab. Rajmund Tomik prof. AWF Katowice

Katedra Prozdrowotnej Aktywności Fizycznej i Turystyki
Akademia Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej
wszczętym na wniosek dr. Ireneusza Cichego
prowadzonym przez Radę Kolegium Naukowego
Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu**

1. Charakterystyka kandydata

Dr Ireneusz Cichy jest absolwentem studiów magisterskich Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu (2002), w trakcie studiów uzyskał uprawnienia instruktora koszykówki i odnowy biologicznej. Krótco po ukończeniu studiów magisterskich podjął studia podyplomowe na Uniwersytecie Wrocławskim, które zakończył w 2004 roku uzyskując uprawnienia nauczyciela kształcenia zintegrowanego. W latach 2002-2017 pracował w szkołach, łączył zatrudnienie w Katedrze Zespołowych Gier Sportowych na AWF we Wrocławiu (od 2008 roku) ze stanowiskiem nauczyciela wychowania fizycznego początkowo w szkole podstawowej, następnie w Gimnazjum. Pozwoliło to, by w roku 2010 zostać nauczycielem dyplomowanym. W tym samym roku uzyskał stopień doktora nauk o kulturze fizycznej na podstawie rozprawy: „Sprawność fizyczna, ogólna koordynacja ruchowa i kompetencje edukacyjne uczniów pierwszej klasy szkoły podstawowej prowadzonych programem tradycyjnym i nie tradycyjnym” (AWF we Wrocławiu). Uczestniczył w licznych konferencjach dydaktycznych, szkoleniach i kursach doskonaląc swoje kwalifikacje zawodowe i badawcze.

2. Ocena osiągnięcia naukowego, cyklu publikacji powiązanych tematycznie pod tytułem: „Zajęcia ruchowe z wykorzystaniem piłek edukacyjnych Eduball a rozwój psychomotoryczny i poznawczy dzieci w młodszym wieku szkolnym”

Jako osiągnięcie naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora stanowiące znaczny wkład w rozwój nauk o kulturze fizycznej dr I. Cichy wskazuje cykl 6 publikacji powiązanych tematycznie, opublikowanych w czasopismach recenzowanych, z których część klasyfikowana jest na Thomson Scientific Master Journal List, pod tytułem: „Zajęcia ruchowe z wykorzystaniem piłek edukacyjnych Eduball a rozwój psychomotoryczny i poznawczy dzieci w młodszym wieku szkolnym”. Sumaryczna liczba punktów MEiN wynosi 413 pkt. W skład cyklu wchodzi następujące prace:

1. Cichy Ireneusz, Rokita Andrzej. The use of “Eduball” educational ball in rural and urban primary schools and the physical fitness levels of children. *Human Movement*, 2012, vol. 13, nr 3, s. 247–257.
2. Cichy Ireneusz, Kruszwicka Agnieszka, Przybyła Tomasz, Rochatka Weronika, Wawrzyniak Sara, Klichowski Michał, Rokita Andrzej. No motor costs of physical education with Eduball. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2022, vol. 19, nr 23, art. 15430.
3. Cichy Ireneusz, Rokita Andrzej, Wolny Maciej, Popowczak Marek. Effect of physical exercise games and playing with Edubal educational balls on eye-hand coordination in first-year primary school children. *Medicina dello Sport*, 2015, vol. 68, nr 3, s. 461–472.
4. Cichy Ireneusz, Kruszwicka Agnieszka, Krysmann Agnieszka, Przybyła Tomasz, Rochatka Weronika, Szala Elżbieta, Wawrzyniak Sara, Bronikowski Michał, Klichowski Michał, Rokita Andrzej. Eduball as a method of brain training for lower performing students with dyslexia: a one-year experiment in natural settings. *International Journal on Disability and Human Development*, 2022, vol. 21, nr 4, s. 337–353.
5. Cichy Ireneusz, Kaczmarczyk Magdalena, Wawrzyniak Sara, Kruszwicka Agnieszka, Przybyła Tomasz, Klichowski Michał, Rokita Andrzej. Participating in physical classes using Eduball stimulates acquisition of mathematical knowledge and skills by primary school students. *Frontiers in Psychology*, 2020, vol. 11, art. 2194, s. 1–11.
6. Cichy Ireneusz, Kruszwicka Agnieszka, Palus Patrycja, Przybyła Tomasz, Schliermann Rainer, Wawrzyniak Sara, Klichowski Michał, Rokita Andrzej. Physical education with eduball stimulates non-native language learning in primary school students. *International*

Journal of Environmental Research and Public Health, 2022, vol. 19, nr 13, art. 8192, s. 1–14.

We wszystkich sześciu pracach Habilitant był pierwszym autorem. Jego wkład w ich powstanie był dominujący, polegał najczęściej na w opracowaniu długofalowej koncepcji badań, przeglądzie literatury, ustaleniu celów badań, pytań i hipotez, wyborze metod badawczych, udziale w realizacji badań, analizie wyników, przygotowaniu redakcyjnym artykułów, pełnieniu funkcji autora korespondencyjnego co wiązało, się z korektami po recenzji i ostatecznym przygotowaniem manuskryptu do druku.

W autoreferacie Autor formułuje sześć celów cyklu publikacji. Dotyczą one:

1. Sprawdzenia, czy zmodyfikowany program nauczania z wykorzystaniem piłek Eduball wywoła zmiany w sprawności fizycznej pierwszoklasistów, również w aspekcie miejsca zamieszkania dziecka.
2. Weryfikacji zastosowania interdyscyplinarnego modelu wychowania fizycznego z wykorzystaniem piłek Eduball na etapie edukacji wczesnoszkolnej w kontekście ewentualnych zaburzeń rozwoju motorycznego uczniów.
3. Określenia poziomu rozwoju koordynacji oko–ręka w eksperymencie pedagogicznym z wykorzystaniem piłek Eduball.
4. Oceny możliwości wykorzystania piłek Eduball w terapii w dysleksji.
5. Zbadania wpływu udziału w ćwiczeniach i zabawach o charakterze edukacyjnym, w których stosowane są piłki Eduball, podczas zajęć ruchowych i zmian w obszarze umiejętności i wiadomości matematycznych badanych uczniów.
6. Weryfikacji badawczej interwencji z wykorzystaniem piłek Eduball w aspekcie stymulowania skuteczności uczenia się języka angielskiego.

Łączna liczba badanych biorących udział we wszystkich badaniach związanych z powyższym cyklem wyniosła 284 uczniów ze szkół miejskich i wiejskich, były to dzieci z klas I–III szkoły podstawowej. Główną metodą badawczą był eksperyment pedagogiczny z wykorzystaniem techniki grup równoległych. Czynnikiem eksperymentalnym były interwencje polegające na wykorzystaniu ćwiczeń z piłkami edukacyjnymi w trakcie jednostki lekcyjnej przeznaczonej na aktywność fizyczną. Scenariusze zajęć związane były z utrwalaniem i doskonaleniem treści kształcenia w zakresie edukacji matematycznej, językowej oraz wspomagającej dla dzieci z dysleksją. Nauczyciele prowadzący zajęcia edukacji wczesnoszkolnej zostali wcześniej przeszkoleni, w zakresie możliwości prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem piłek Eduball. Metodologia badań zakładała pomiary początkowe i końcowe w

obu grupach (eksperymentalnych i kontrolnych). Projekt został zaopiniowany przez Senacką Komisję ds. Etyki Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

Analizując kontekst cyklu publikacji dr. I. Cichego stwierdzam, że empirycznie wykazał on iż wykorzystanie piłek edukacyjnych w zajęciach ruchowych może stanowić atrakcyjne uzupełnienie tradycyjnych zajęć realizowanych w młodszym wieku szkolnym i być pomocnym środkiem wszechstronnego rozwoju psychofizycznego dziecka. Badania te potwierdzają również, że koncepcja wykorzystania piłek edukacyjnych Eduball w edukacji wczesnoszkolnej stanowi innowacyjną metodę dydaktyczno-wychowawczą, wspomagającą rozwój nie tylko motoryczny, ale i intelektualny uczniów na pierwszym etapie edukacji, który stanowi niezwykle istotną fazę rozwojową z punktu widzenia dojrzewania dziecka. Dzięki tym działaniom dzieci z klas młodszych szkoły podstawowej mogą doskonalić swoje kompetencje w zakresie czytania, pisania i liczenia podczas zajęć ruchowych, a dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ułatwia się inkluzję sprzyjającą ich prawidłowemu rozwojowi ontogenetycznemu.

Konkludując tą część recenzji pragnę stwierdzić, że jednotematyczny cykl prac Kandydata pod tytułem „Zajęcia ruchowe z wykorzystaniem piłek edukacyjnych Eduball a rozwój psychomotoryczny i poznawczy dzieci w młodszym wieku szkolnym” stanowi wartościową, metodologicznie i tematycznie spójną analizę naukową. Jej walorem jest gruntowne uzasadnienie teoretyczne, właściwie opracowana metodologia badawcza, jasna prezentacja wyników badań i konkluzje naukowe i aplikacyjne, które wskazują na gruntowne przygotowanie teoretyczne Habilitanta. Uznaję również, że badania te mają również walor aplikacyjny dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i wychowania fizycznego. W moim przekonaniu, wartość naukowa tych prac pozwala na uznanie ich za osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój nauk o kulturze fizycznej.

Należy również w tym miejscu zwrócić uwagę, że oceniany cykl publikacji jest tylko fragmentem aktywności dr. I. Cichego związanej ze opracowaniem koncepcji, weryfikacją naukową efektów stosowania oraz wdrażaniem wykorzystywanie piłek edukacyjnych Eduball do edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Niewątpliwie był on filarem zespołu badawczego prof. dr hab. Andrzeja Rokity, który przez kolejne lata tworzył koncepcję, przeprowadził jej naukową weryfikację, by ostatecznie skomercjalizować piłki edukacyjne jako środek dydaktyczny. To znaczące osiągnięcie polskiej nauki o kulturze fizycznej, gdyż jego zasięg jest międzynarodowy, a wartość nie tylko naukowa, ale również użyteczna i innowacyjna związana z dydaktyką wychowania fizycznego. Habilitant miał swój niewątpliwy i niepośredni udział w tym osiągnięciu.

I. Staż naukowo-dydaktyczny w Pracowni Badań nad Procesem Uczenia się Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (pod opieką dr

3. Inna działalność badawcza

Dr Ireneusz Cichy wykazał się również aktywnością naukową w innych zagadnieniach i problemach badawczych, czego efektem są liczne i wartościowe publikacje. Na wyróżnienie zasługują następujące nurty badawcze:

- Diagnostowanie i monitorowanie szkolenia w zespołowych grach sportowych młodzieży uzdolnionej ruchowo.
- Diagnostowanie parametrów antropometrycznych wśród zawodników zespołowych gier sportowych i polskich żołnierzy.
- Interdyscyplinarne badania zawodniczek i zawodników zespołowych gier sportowych.
- Diagnostowanie poziomu sprawności fizycznej uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Co istotne część tych badań i publikacji z nimi związanych wynikała ze współpracy Habilitanta z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Wspomnieć tu można o:

- Współpracy z zespołem dr. hab. Michała Klichowskiego, prof. UAM, w ramach diagnostowania efektów kształcenia z wykorzystaniem nowatorskiej pomocy dydaktycznej (2 prace o zasięgu międzynarodowym);
- Zaproszeniu przez fundację Gold-Kramer-Stiftung w Frechen, z którą współpracował prof. dr. phil. habil. Rainerem Schliermannem z Ostbayerische Technische Hochschule Regensburg w celu przeprowadzenia szkolenia na temat wykorzystania piłek edukacyjnych, zajęć w ramach warsztatów metodycznych (1 praca wspólna).
- Udziale w zespole badawczym prof. dr. hab. Sławomira Koziela z Zakładu Antropologii Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk prowadzącym interdyscyplinarne badania zawodniczek i zawodników reprezentujących najwyższą klasę rozgrywkową w piłce ręcznej, w piłce siatkowej i rugby (3 prace o różnym zasięgu).
- Współpracy z dr. hab. Tomaszem Zatońskim, prof. Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, w ramach projektu „Uruchamiamy dzieciaki”, który dotyczył przede wszystkim analizy sprawności fizycznej, wad postawy a także oceny schorzeń laryngologicznych wśród uczniów wrocławskich szkół podstawowych (2 prace).

Formalnie dr I. Cichy uczestniczył w dwóch stażach naukowych, których efektem były wspólne prace naukowe:

1. Staż naukowo-dydaktyczny w Pracowni Badań nad Procesem Uczenia się Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (pod opieką dr.

hab. Michała Klichowskiego, prof. UAM), w którym podejmował aktywność opisana powyżej.

2. Staż naukowo-dydaktyczny w Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu (pod opieką prof. dr. hab. Michała Bronikowskiego), w trakcie którego podczas seminarium naukowego zaprezentował koncepcję nowej pomocy dydaktycznej. Jednym z efektów stażu było opublikowanie dwóch prac naukowych, w których podjęto próbę określenia efektów wykorzystania piłek edukacyjnych u 7-letnich dzieci w Wietnamie.

Prezentował też doniesienia naukowe na kilkunastu krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. Był członkiem, sekretarzem, pełnił też funkcję przewodniczącego komitetu organizacyjnego w licznych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych i dydaktycznych. W latach 2013-2016 był jednym z wykonawców w projekcie zatytułowanym „Ocena predyspozycji młodzieży do szkolenia sportowego w zakresie zespołowych gier sportowych” realizowanym w ramach programu MNiSW „Rozwój sportu akademickiego”. Uczestniczył w 4 projektach o charakterze badawczo-dydaktycznych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w autoreferacie wykazano liczne przykłady popularyzacji nauki w środowisku z aktywnym udziałem Habilitanta.

Tematyka, objętość, a także wartość naukowa tej części dorobku uzupełniają wyżej opisane prace z jednotematycznego cyklu prac Kandydata. Ukazują go jako naukowca, potrafiącego uczestniczyć w zespołach badawczych, często wielośrodkowych. W pracach tych podejmowano różne problemy badawcze z zakresu nauk o kulturze fizycznej. W mojej ocenie również ta części dorobku naukowego Kandydata jest wartościowa, doskonale uzupełnia prace jednotematycznego cyklu publikacji i pozwala uznać jego wkład w rozwój nauki za znaczący.

4. Ocena osiągnięć Habilitanta w zakresie działalności organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej

W trakcie pracy dr I. Cichy wykazał się istotną aktywnością w zakresie organizacyjnym, związaną z działalnością dydaktyczną oraz sportem akademickim. Był moderatorem współpracy ze szkołami partnerskimi Uczelni i wielu wspólnych przedsięwzięć ze Szkolnym Związkiem Sportowym. Opracował programy zajęć Teoria i metodyka piłek edukacyjnych, Teoria i metodyka piłek edukacyjnych i unihokeja, Gry i zabawy z piłkami edukacyjnymi. Był autorem programu i prowadzącym zajęć na studiach podyplomowych z przedmiotu Zespołowe Gry Sportowe dla

nauczycieli organizowanych przez Centrum Doskonalenia Kadr przy AWF we Wrocławiu, był też współautorem programów zajęć dla studentów programu „Erasmus”. Na Uczelni sprawował liczne stanowiska związane z jej funkcjonowaniem w różnym zakresie. Obecnie jest prorektorem ds. organizacyjnych i współpracy z otoczeniem i kierownikiem Zakładu Zespołowych Gier Sportowych. Był sekretarzem rektora, rzecznikiem prasowym, kierownikiem Biura Promocji Uczelni, członkiem rady wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Ewaluacji, komisji rekrutacyjnej, wiceprezesem Klubu Sportowego AZS-AWF Wrocław. Za swoją pracę i jej efekty otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia przyznawane w Uczelni oraz nagrody zespołowe Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia dydaktyczne (2016) oraz za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej (2020).

Podsumowując pozytywnie oceniam osiągnięcia Habilitanta i jego zaangażowanie w działalność organizacyjną, dydaktyczną i popularyzatorską.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z całokształtem dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr. Ireneusza Cichego stwierdzam, że spełnia on kryteria wymagane stosowną ustawą przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego. Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o kulturze fizycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w tym także zagranicznych.

W związku z powyższym kieruję do Rady Kolegium Naukowego Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Pana dr. Ireneusza Cichego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

KATEDRA PROZDROWOTNEJ AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ
LITERYSTYKI
Kierownik
dr hab. Rajmund Tomik, prof. AWF Katowice